

2. <http://shag.com.ua/profesijna-kompetentniste-yak-faktor-formuvannya-konkurentospr.html> (дата звернення 19.09.2019)

3. Тетерський С. В. Вступ до соціальної роботи : навч. посібник. - М. : Академічний Проект, 2004. - 496 с.

Козлова Д. С., Басва О. І.

Національний фармацевтичний університет

Спеціальні економічні зони в Україні: теоретичний аспект

daria.kozlova2017@gmail.com, olgaivanovnabaeva@gmail.com

Кожна країна, яка прагне розвивати свою економіку і не має для цього достатньо капіталу, намагається залучити іноземних інвесторів, використовуючи відповідні механізми фінансового заохочення. Одним з таких механізмів є спеціальні (вільні) економічні зони (С(В)ЕЗ), стратегічними завданнями яких (окрім залучення іноземних інвесторів) є створення нових робочих місць, модернізація виробництва, розвиток окремих галузей, впровадження нових технологій, тощо. Спеціальні економічні зони вважаються інструментом регіональної політики держави [1].

Закон України "Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон" визначає С(В)ЕЗ як частину території України, на якій встановлюються і діють спеціальні правові режими економічної діяльності та порядок застосування і дії законодавства України [2].

Порядок здійснення господарської діяльності іноземних інвесторів, підприємств з іноземними інвестиціями й умови пільгово-експортно-імпоротно-митного, податкового, валютного, банківського, візового, трудового та інших видів регулювання в зоні встановлюються законодавством України [3].

Метою створення С(В)ЕЗ є залучення іноземних інвестицій та сприяння їм, активізація спільно з іноземними інвесторами підприємницької діяльності для нарощування експорту товарів і послуг, поставок на внутрішній ринок високоякісної продукції та послуг, залучення і впровадження нових технологій, ринкових методів господарювання, розвитку інфраструктури ринку, поліпшення використання природних і трудових ресурсів, прискорення соціально-економічного розвитку України.

В Україні на законодавчому рівні встановлено, що на всі об'єкти та суб'єкти економічної діяльності С(В)ЕЗ поширюється система державних гарантій захисту інвестицій, держава гарантує суб'єктам господарської діяльності право на вивезення прибутків і капіталу, інвестованого в С(В)ЕЗ, за межі С(В)ЕЗ, а також те, що з метою залучення іноземних інвестицій на території С(В)ЕЗ запроваджуються пільгові митні, валютно-фінансові, податкові та інші спеціальні правові режими економічної діяльності [2].

Створення вільних економічних зон потребує формування відповідної інфраструктури. Зокрема, для зовнішньоторговельних вільних зон потрібна розгорнута мережа транспортних шляхів - морських, залізничних, автомобільних тощо. Через це рішення щодо створення таких зон доцільно розглядати у взаємозв'язку з питаннями створення та розвитку міжнародних транспортних коридорів [3].

На території України відповідно до законодавства можуть створюватись такі типи С(В)ЕЗ: вільні митні зони і порти, експортні, транзитні зони, митні склади, технологічні парки, технополіси, комплексні виробничі зони, туристично-рекреаційні, страхові, банківські зони. Окрім зони можуть поєднувати в собі функції, властиві різним типам С(В)ЕЗ.

Відповідно до критеріїв С(В)ЕЗ можна виділити: розмір території розташування, організаційна структура, мета та функціональна спрямованість - науково-впроваджувальні - зони можна поділити на: райони інтенсивного наукового розвитку, технополіси (в складі

яких функціонують регіональні інноваційні центри); науково-виробничі парки, в складі яких можна виділити дослідні, технологічні, промислові, агропарки та ін [4].

За ознакою відкритості розрізняють СЕЗ інтеграційні (діяльність яких спрямована на тісну взаємодію з позаональною економікою країни) та анклавні (орієнтовані на зв'язки із зовнішнім ринком).

Залежно від місцезнаходження СЕЗ поділяються на зовнішні (розміщені на кордоні з іншими державами) та внутрішні (розміщені у внутрішніх районах країни).

Класифікація С(В)ЕЗ відповідно до мети їх створення наведено в табл.

Таблиця

Класифікація спеціальних (вільних) економічних зон

Типи спеціальних (вільних) економічних зон	Характеристика
зовнішньоторговельні зони	частина території держави, як правило, прикордонної території, в межах якої товари іноземного походження можуть зберігатися, купуватися та продаватися без сплати мита і митних зборів або з їх відстроченням
комплексні виробничі зони	частина території держави, на якій запроваджується спеціальний (пільговий податковий, валютно-фінансовий, митний тощо) режим економічної діяльності з метою стимулювання підприємства, залучення інвестицій у пріоритетні галузі господарства, розширення зовнішньоекономічних зв'язків, запозичення нових технологій, забезпечення зайнятості населення.
науково-технічні зони	спеціальний правовий режим яких орієнтований на розвиток наукового і виробничого потенціалу
банківсько-страхові (офшорні) зони	запроваджується особливо сприятливий режим здійснення банківських та страхових операцій в іноземній валюті для обслуговування нерезидентів. Офшорний статус надається банківським та страховим установам, які були створені за участю лише нерезидентів і обслуговують лише ту їхню підприємницьку діяльність, що здійснюється за межами України
зони прикордонної торгівлі	територія держави на кордонах із сусідніми країнами, на якій діє спрощений порядок перетину кордону і торгівлі
туристично-рекреаційні зони	створюються в регіонах, що мають багатий природний, рекреаційний та історико-культурний потенціал, з метою ефективного його використання і збереження, а також активізації підприємницької діяльності (у тому числі із залученням іноземних інвесторів) у сфері рекреаційно-туристичного бізнесу
комплексні	поєднують у собі риси та елементи зон різних типів

Джерело: складено авторами за [3]

Ряд регіонів України мають сприятливі внутрішні й зовнішні умови для розміщення і розвитку ВЕЗ — наявність достатнього ресурсного потенціалу, вигідне транспортно-географічне положення, високий науково-технічний потенціал тощо. Це передусім відповідні території у Волинській (проект ВЕЗ «Інтерпроект-Ковель»), Донецькій (проект ВЕЗ «Азов'я» у Маріуполі), Дніпропетровській (проект ВЕЗ «Дніпроавіа»), Закарпатській (проект ВЕЗ «Закарпаття»), Львівській (проект ВЕЗ «Жовква», ВЕЗ «Мостиська», ВЕЗ «Яворів»), Одеській (проекти ВЕЗ «Порто-франко» та ВЕЗ «Аджалін») областях та Автономній Республіці Крим (проект ВЕЗ «Манганарі») [3].

Створення вільних економічних зон в Україні є одним з елементів перенесення центру ваги управління соціально-економічними процесами на регіональний рівень. Це одна з форм ефективної організації регіонального розвитку економіки, що цілком збігається із загальнодержавним підходом її реструктуризації та розширення самостійності регіонів.

Перелік використаних джерел інформації

1. http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/34857/1/8_42-74.pdf (дата звернення 29.09.2019)
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2673-12> (дата звернення 29.09.2019)
3. http://uk.shram.kiev.ua/lib/980_76_1_1.shtml (дата звернення 30.09.2019)
4. <http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2013/11/2011-3-20.pdf> (дата звернення 30.09.2019)

Лазебніков О.В., Посилкіна О.В.

Національний фармацевтичний університет

Науково-практичні підходи до створення інтегрованих логістичних систем у фармацевції
kaf.yep@nuph.edu.ua

Актуальність дослідження. Жорстка конкуренція виведення на ринок продукції з коротким життєвим циклом та підвищення вимог до якості продукції і рівня логістичного сервісу обумовлюють необхідність активного впровадження інтегрованої логістики і управління ланцюгами постачань SCM (Supply Chain Management). За влучною заявою Ganter Group, «епоха конкуренції окремих підприємств змінилася епохою конкуренції їх ланцюгів постачань. Д. Бауерсока і Д. Клосс підкреслюють, що для того, щоб логістика приносила максимальні стратегічні вигоди, всі її функціональні ланки повинні працювати на основі інтеграції. Саме інтеграція логістичних операцій слугує джерелом стратегічних переваг.

Мета дослідження. Полягає в обґрунтуванні потенціалу цінності логістичної інтеграції для суб'єктів фармацевтичного ринку (СФР) і розробці алгоритму побудови інтегрованої логістичної системи в фармацевції.

Результати досліджень. Проведені дослідження показали, що сучасний стан розвитку вітчизняної фармацевтичної логістики характеризується такими особливостями: процес руху фармацевтичної продукції здійснюється не тільки в економічному, але і соціальному середовищі; параметри поточних процесів та методи їх управління визначаються специфічними особливостями лікарських засобів (ЛЗ); обіг фармацевтичної продукції нерозривно пов'язаний з наданням медичних послуг, які виконують роль логістичного імпульсу; простір руху ЛЗ носить інтернаціональний міждержавний характер, що, в свою чергу, зумовлює значну роль імпортової фармацевтичної продукції; процес руху ЛЗ здійснюється в умовах потужної диверсифікації фармацевтичної продукції; рух численних аналогів і модифікацій вітчизняної та імпортової фармацевтичної продукції повинен, визначатися не тільки комерційними чинниками, а й медичними показниками; оптові фармацевтичні компанії (ОФК) створюють власні товаропровідні (аптечні) мережі для ефективної роздрібно-реалізації фармацевтичної продукції; для удосконалення організації руху поточних процесів формується спеціалізована логістична інфраструктура з урахуванням вимог регламентації обігу ЛЗ; управління процесом руху поточних процесів здійснюється за допомогою маркетингового забезпечення, яке формує інформацію про ринок фармацевтичної продукції; особливе місце займає активна попередня робота щодо встановлення господарських зв'язків з постачальниками – обґрунтування вибору постачальників, підготовка умов майбутніх ділових переговорів; поступово розвивається диспетчеризація проходження поточних процесів по всіх ланках ІФЛЛ – від розробки ЛЗ і до кінцевих споживачів (пацієнтів); відбувається поступова повна комп'ютеризація